



LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

2012-12-12 Nr. A-3125/2012

Vilniaus apygardos administraciniam teismui
Žygimantų 2, Vilnius

Vytautui Bakasėnui
Laurų g. 9 A
Vilnius

Sveikatos apsaugos ministerijai
Vilniaus g. 33
Vilnius

Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai
Vilniaus g. 27
Vilnius

Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai
Siesikų g. 19
Vilnius

DĖL BYLOS GRAŽINIMO IR NUTARTIES IŠSIUNTIMO

Teismas, išnagrinėjęs rašytinio proceso tvarka pareiškėjo Vytauto Bakasėno apeliacinį skundą, gražina administracinę bylą pagal pareiškėjo Vytauto Bakasėno skundą atsakovams Sveikatos apsaugos ministerijai, Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai dėl sprendimo panaikinimo.

PRIDEDAMA:

1. Administracinė byla Nr. A-3125/2012, 2 tomai. Vilniaus apygardos administraciniam teismui
2. Priedas prie administracinės bylos, CD laikmena. Vilniaus apygardos administraciniam teismui
3. Nutarties kopijos.

Raštinės vedėja

Dalia Hoppenienė

Lilija Andrijauskaitė, tel. (85) 268 5272



LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2012 m. gruodžio 11 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Ramūno Gadliausko (pranešėjas), Veslavos Ruskan ir Arūno Sutkevičiaus (kolegijos pirmininkas), rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo Vytauto Bakasėno apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. birželio 28 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo Vytauto Bakasėno skundą atsakovams Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai, Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

Pareiškėjas Vytautas Bakasėnas (toliau – ir pareiškėjas) skundu (I t., b. l. 1-11) kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą, prašydamas: 1) panaikinti Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir Ministerija) 2010 m. gegužės 31 d. raštą Nr. 10-(2.60-26)-3482 „Dėl Vytauto Bakasėno tarnybinės veiklos patikrinimo, sprendžiant klausimus, susijusius su sutuoktine Jurgita Suraučiene“; 2) panaikinti Ministerijos 2010 m. birželio 30 d. raštą Nr. 10-(2.60-26)-4254 „Dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų vykdymo“; 3) panaikinti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – ir VTEK) 2010 m. liepos 29 d. komisijos posėdyje priimtą sprendimą (komisijos 2010 m. liepos 29 d. posėdžio (pasitarimo) protokolo Nr. IN-109-(1.3) išrašas); 4) panaikinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – ir VMVT) direktoriaus 2012 m. sausio 30 d. įsakymą Nr. B1-82 „Dėl Vytauto Bakasėno nepriėmimo į valstybės tarnybą“; 5) įpareigoti atsakovą VMVT priimti jį į konkurse laimėtas Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus pavaduotojo pareigas.

Pareiškėjas nurodė, kad nuo 2004 metų eina Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir Tarnyba) direktoriaus pareigas. 2008 m. liepos 3 d. sudarė santuoką su Jurgita Suraučiene, kuri nuo 2003 m. lapkričio 24 d. dirbo Tarnyboje Saugos kontrolės skyriaus vedėja. 2008 m. liepos 31 d. asmeniškai VTEK pateikė privačių interesų deklaraciją, kurioje nurodė sutuoktinę Jurgitą Suraučienę kaip asmenį, dėl kurio gali kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktas. VTEK darbuotojas konsultacijos metu užtikrino, kad nesant tiesioginio sutuoktinės pavaldumo jam, viešųjų ir privačių interesų konfliktas nekyla. Po spaudoje

pasirodžiusių publikacijų jis buvo informuotas, kad VTEK pavedė Ministerijai atlikti jo 2008-2010 metų veiklos, priimant sprendimus, susijusius su sutuoktinės darbo eiga jo vadovaujamoje įstaigoje, patikrinimą. Apie jo atžvilgiu atliekamo patikrinimo eigą bei priimtus sprendimus nieko nežinojo, nebuvo informuotas, kokie galimi pažeidimai buvo tiriami, nebuvo prašoma pateikti paaiškinimus, nebuvo informuotas apie patikrinimo rezultatus bei priimtus sprendimus, nesulaukė jokių pretenzijų dėl savo darbinės veiklos iš tiesioginio vadovo ar kitų Ministerijos tarnautojų, todėl pagrįstai manė, kad sprendimas dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (toliau – ir Interesų derinimo įstatymas) pažeidimo nebuvo priimtas, o savo iniciatyva realizuotas įpareigojimas nusišalinti ir buvo minėto patikrinimo rezultatas. Sveikatos apsaugos ministras nėra patvirtinęs tvarkos, kuria vadovaujantis būtų atliekamas patikrinimas dėl viešųjų ir privačių interesų derinimo, tokia tvarka nėra reglamentuota ir Interesų derinimo įstatyme, todėl patikrinimas turi būti atliekamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo ir Tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams taisyklių, patvirtintų Vyriausybės 2002 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 977 (toliau – ir Taisyklės), nustatyta tvarka. Jo atžvilgiu atliekant tarnybinių patikrinimą nebuvo laikytasi nė vienos taisyklėse numatytos procedūros, tarnybinis patikrinimas buvo atliekamas jam nežinant ir su jo atžvilgiu priimtais sprendimais, pažeidžiančias jo konstitucinę teisę stoti į valstybės tarnybą bei pasirinkti darbą, buvo supažindintas praėjus pusantrų metų. Ginčijamą sprendimą, įformintą Ministerijos 2010 m. birželio 30 d. raštu Nr. 10-(2.60-26)-4254, pasirašęs viceministras neturėjo įgaliojimų priimti tokio sprendimo, kadangi pagal Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo (toliau – ir VTEK įstatymas) 25 straipsnį, tarnybinės veiklos tyrimą atlieka ir tyrimo išvadą (sprendimą) priima valstybės įstaigos vadovas.

Nurodė, kad nežinodamas apie jo atžvilgiu atliktą tyrimą bei priimtus sprendimus, ruošėsi ir dalyvavo konkurse į kitas valstybės tarnautojo pareigas (mokymuisi ir ruošimuisi buvo pasiėmęs atostogų), užpildydamas pretendento anketą nurodė nesąs pažeidęs Interesų derinimo įstatymo, tuo suklaidindamas VMVT (dėl to sulaukė neoficialių priekaištų, pasirodė nepatikimas, teikiantis melagingus duomenis), parašęs atsistatydinimo iš pareigų pareiškimą informavo įstaigos kolektyvą, kolegas iš kitų institucijų apie perėjimą dirbti į kitas pareigas (dėl to turėjo neigiamų emocijų ir nepatogumo aiškintis, dėl kokių priežasčių nebeįsėina iš darbo), t. y. jis pats ir jo šeima patyrė daug streso, neigiamų emocijų ir nepatogumų. VTEK jokia forma jam nepranešė apie pradėtą tyrimą, tuo pažeisdama VTEK įstatymo 28 straipsnio reikalavimus. Įstatymu nesuteikta teisė įstaigos vadovui, atliekančiam tyrimą VTEK pavedimu priimti sprendimą, kad asmuo pažeidė Interesų derinimo įstatymą. Tokią teisę įstatymas suteikia VTEK, kadangi ji, gavusi visą tyrimo medžiagą, ją vertina ir gali sutikti arba nesutikti su tyrimo išvada. Įstaigos vadovo išvada pripažinti asmenį pažeidusiu ar nepažeidusiu Interesų derinimo įstatymo, jeigu jam nepritaria VTEK, negalėtų sukelti asmeniui teisinių pasekmių, todėl minėtu atveju sprendimą priėmė būtent VTEK Sveikatos apsaugos ministerijos atlikto tyrimo pagrindu. 2010 m. birželio 17 d. VTEK trijuose posėdžiuose svarstė jo veiklą ir galimą Interesų derinimo įstatymo pažeidimą, tačiau, pažeidžiant įstatymo nuostatas, jis nė karto nebuvo apie svarstymą informuotas, negalėjo susipažinti su dokumentais, pateikti paaiškinimų, nebuvo informuotas ir apie sprendimą, priimtą jo atžvilgiu. Atsakovas VMVT nepagrįstai nepriėmė jo į valstybės tarnybą, kadangi jis nebuvo pripažintas pažeidusiu Interesų derinimo įstatymą teisės aktų nustatyta tvarka, o jo tarnybinės veiklos tyrimas dėl galimo interesų konflikto buvo atliekamas bei sprendimas priimtas grubiai pažeidžiant galiojančių teisės aktų nuostatas bei jo procesines garantijas. Jo tarnybos santykiai nebuvo ir nėra pasibaigę: tiek jo dalyvavimo konkurse dieną tiek priimant ginčijamą sprendimą jis dirbo ir tebedirba valstybės tarnyboje.

Atsakovas Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsiliepiame (I t., b. l. 144-148) su pareiškėjo skundu nesutiko ir prašė jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovas nurodė, kad 2011 m. gruodžio 7 d. buvo paskelbtas konkursas į Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus pavaduotojo (karjeros valstybės tarnautojas) pareigas (skelbimo Nr. 22053). Norą dalyvauti konkurse pareiškė vienas pretendentas –

pareiškėjas, kuris VMVT direktoriaus 2011 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. B1-804 sudarytos Pretendentų į valstybės tarnautojo pareigas konkurso komisijos sprendimu buvo pripažintas laimėtoju. VMVT direktorius, vadovaudamasis Korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsniu, kreipėsi į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą dėl informacijos apie Vytautą Bakasėną, pateikimo. Specialiųjų tyrimų tarnyba informavo, kad VTEK 2010 m. gegužės 31 d. išvadoje (2010 m. birželio 30 d. raštu patikslinta) nustatė, kad pareiškėjas pažeidė interesų derinimo valstybinėje tarnyboje reikalavimus ir prašė pateikti informaciją ir dokumentus, susijusius su atliktu tyrimu dėl Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos pateiktos informacijos patvirtinimo, susijusius su Vytautu Bakasėnu. VMVT direktorius, vadovaudamasis Specialiųjų tyrimų tarnybos 2012 m. sausio 6 d. raštu Nr. 4-01-244, Ministerijos pateikta informacija ir dokumentais bei vadovaudamasis Interesų derinimo įstatymo 15 straipsniu ir Vyriausybės 2002 m. birželio 24 d. nutarimo Nr. 966 „Dėl konkursų į valstybės tarnautojo pareigas organizavimo tvarkos parašo patvirtinimo“ 64 ir 65 punktais, nusprendė nepriimti pareiškėjo į konkurso būdu laimėtas minėtas pareigas.

Atsakovas Sveikatos apsaugos ministerija atsiliepime (II t., b. l. 1-4) su pareiškėjo skundu nesutiko ir prašė jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovas nurodė, kad atsižvelgdamas į spaudoje pasirodžiusius pranešimus apie tai, jog pareiškėjo vadovaujamoje Tarnyboje kartu dirbo ir jo sutuoktinė Jurga Suraučienė, kreipėsi į VTEK su prašymu atlikti tyrimą ir įvertinti, ar pareiškėjas nepažeidė Interesų derinimo įstatymo nuostatų. VTEK, gavusi Ministerijos išvadas (kartu su visa dokumentacija), jas patikrino ir konstatavo, kad pareiškėjas pažeidė Interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 2 punktą, 11 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatas, 7 straipsnio 2 dalį bei rekomendavo Ministerijai parengti rašytines rekomendacijas pavaldžių institucijų ir įstaigų vadovams dėl nusišalinimo. Įstatymų leidėjas yra suteikęs teisę VTEK priimti sprendimą siūlyti valstybės institucijos vadovui skirti pažeidėjui tarnybinę nuobaudą, tačiau nagrinėjamu atveju toks siūlymas nebuvo teikiamas. Atsižvelgiant į tai, Ministerija teisėtai ir pagrįstai nesivadovavo pareiškėjo skunde minima Taisyklėse numatyta tvarka. Ministerija, atlikdama jai pavestą tyrimą, pagrįstai vadovavosi Interesų derinimo įstatymo ir VTEK įstatymo nuostatomis. Ministerija, atlikdama tyrimą, nepažeidė pareiškėjo procesinių garantijų: teisę žinoti, kuo yra kaltinamas, gintis nuo pareikšto kaltinimo, dalyvauti pažeidimo tyrimo procese, žinoti priimto sprendimo turinį ir suvokti jo teisinės pasekmes. Ministerija 2010 m. gegužės 6 d. raštu Nr. 10-(2.60-26)-2858 „Dėl duomenų pateikimo“ informavo pareiškėją, jog yra gavusi VTEK pavedimą atlikti pareiškėjo „tarnybinės veiklos patikrinimą dėl jo veiklos 2008-2010 metais, priimant sprendimus, susijusius su sutuoktinės Jurgitos Suraučienės darbo eiga jo vadovaujamoje įstaigoje“ ir paprašė pateikti nurodytų dokumentų kopijas. Paties pareiškėjo pasirašyti ir Ministerijai pateikti dokumentai, iš kurių viename pareiškėjas nurodo, kad <...> įsipareigoja vykdyti gautas rašytines išankstines rekomendacijas, matyti, kad pareiškėjas ne tik žinojo apie VTEK Ministerijai pavestą atlikti tyrimą, jo apimtį, keliamas abejones dėl galimų Interesų derinimo įstatymo nuostatų pažeidimo, bet ir dalyvavo jame, teikdamas Ministerijai duomenis, būtinus tyrimui atlikti, bendradarbiavo su Ministerija. Pareiškėjui buvo žinoma, kad tyrimas atliekamas VTEK pavedimu, todėl galutinio sprendimo dėl Interesų derinimo įstatymo nuostatų pažeidimo/nepažeidimo fakto konstatavimo (ir iš to kylančių teisinių pasekmių) teisė priklauso VTEK. Teisės aktai nereglamentuoja institucijos, nagrinėjamu atveju Ministerijos pareigos supažindinti asmenį su atlikto tyrimo išvadomis, kurias galima vertinti tik kaip preliminarias, tarpines ir negalinčias sukelti pareiškėjo skunde įvardijamų neigiamų teisinių pasekmių asmeniui. Išvadų kontrolės, tikrinimo funkcijos vykdymą įstatymų leidėjas yra pavedęs išimtinai VTEK. Ministerija turėjo kompetenciją surašyti savo išvadas skundžiamuose raštuose. Išvada pasirašyta Ministerijos vadovo – sveikatos apsaugos ministro Raimondo Šukio, t. y. kaip numatyta VTEK įstatymo 25 straipsnio 2 dalyje. Ministerija 2010 m. birželio 30 d. raštu Nr. 10-(2.60-26)-4254, pasirašytu sveikatos apsaugos viceministro G. Valiukonio, Ministerijos išvados nebuvo keičiamos. Šiuo raštu (VTEK įpareigojimu) buvo įvardintos, Ministerijos nuomone, pareiškėjo pažeistos įstatyminės nuostatos.

Tyrimas buvo vykdomas vadovaujantis Interesų derinimo įstatymo nuostatomis, bendradarbiaujant su pačia Tarnyba, pareiškėju.

Atsakovas Vyriausioji tarnybinės etikos komisija atsiliepime (II t., b. l. 9-11) su pareiškėjo skundu nesutiko ir prašė jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovas nurodė, kad VTEK 2010 m. liepos 29 d. posėdžio vertinimo dalykas buvo ne paties pareiškėjo elgesys, bet Ministerijos nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu priimto sprendimo atitikties Interesų derinimo įstatymo nuostatomis (teisės aspektu) įvertinimas. VTEK gali vertinti išvadas ir neatlikdama savarankiško tyrimo. Interesų derinimo įstatyme numatyta, jog VTEK vertina atliktų patikrinimų išvadas, o ne priima sprendimus pagal kitų įstaigų surinktą medžiagą. Priešingai negu teigia pareiškėjas, Interesų derinimo įstatyme nenumatyta išimtinė VTEK teisė vertinti, ar asmuo pažeidė aptariamą įstatymą. VTEK, gavusi Ministerijos tarnybinio patikrinimo išvadą, kurioje nustatyta, kad pareiškėjas, pasirašęs įsakymus, susijusius su sutuoktine, pažeidė Interesų derinimo įstatymo nuostatas, šiai išvadai pritarė, todėl veikė vadovaudamasi VTEK ir Interesų derinimo įstatymų jai suteiktomis teisėmis bei pareigomis ir šių įstatymo nuostatų nepažeidė.

II.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2012 m. birželio 28 d. sprendimu (II t., b. l. 123-134) pareiškėjo skundą atmetė kaip nepagrįstą.

Teismas nurodė, kad pateikti teismui dokumentai patvirtina, kad pareiškėjas kaip Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos vadovas – direktorius faktiškai sprendė visus tarnybinius klausimus savo sutuoktinės atžvilgiu: 2010 m. kovo 25 d. ir 2009 m. birželio 25 d. įsakymais suteikė atostogas, 2009 m. balandžio 10 d., 2009 m. kovo 6 d., 2009 m. vasario 26 d., 2009 m. vasario 25 d., 2009 m. vasario 5 d., 2009 m. vasario 24 d., 2009 m. vasario 13 d., 2009 m. vasario 13 d., 2009 m. vasario 3 d., 2008 m. spalio 13 d., 2008 m. spalio 3 d., 2008 m. rugsėjo 17 d., 2008 m. rugsėjo 3 d. įsakymais kartu su kitais darbuotojais komandiravo į kitą miestą ir leido naudotis tarnybiniu automobiliu, 2009 m. vasario 26 d. įsakymu leido vykti į kvalifikacijos tobulinimosi kursus Vokietijoje bei apmokėti komandiruotės išlaidas, 2008 m. lapkričio 4 d. kartu su kitais darbuotojais skyrė pinigines išmokas, 2008 m. liepos 3 d. įsakymu patvirtino sutuoktinės pareigybės charakteristiką, 2008 m. lapkričio 11 d. įsakymu sudarė komisiją, kurios nare patvirtino ir savo sutuoktinę, 2009 m. kovo 12 d. įsakymu patvirtino darbuotojų, įskaitant sutuoktinę, naudojimosi mobiliaisiais telefonais limitą, 2009 m. balandžio 17 d. įsakymu išnuomojo jai ne konkurso būdu tarnybinį automobilį, 2008 m. liepos 16 d. pritarė įstaigos komisijos nuomonei, kad jo sutuoktinė Jurgita Suraučienė verta būti perkelta į aukštesnes pareigas.

Teismas pažymėjo, kad tokiu būdu pareiškėjas, būdamas žinybos vadovas, priiminėjo įsakymus ar dalyvavo priimant sprendimus įvairiais tarnybinės veiklos klausimais savo sutuoktinės atžvilgiu. Šiais įsakymais pareiškėjo sutuoktinė gaudavo turtinę ar neturtinę naudą bei buvo tenkinami kitokio pobūdžio interesai. Todėl teismas padarė išvadą, kad Ministerijos ir VTEK išvados, jog pareiškėjas pažeidė Interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 1 ir 2 dalių reikalavimus nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas, vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra, yra pagrįstos.

Teismas atkreipė dėmesį į tą aplinkybę, kad ir pats pareiškėjas suprato, jog padėtis, kai sutuoktinis vadovauja įstaigai, kurioje dirba jo sutuoktinė ir priiminėja sprendimus pastarosios atžvilgiu, kėlė abejones dėl priimamų sprendimų objektyvumo ir jo nešališkumo, kadangi siekdamas to išvengti, pareiškėjas 2010 m. gegužės 20 d. raštu Nr. S-1254 kreipėsi į sveikatos apsaugos ministrą pranešdamas, kad siekdamas, kad ateityje visuomenei nekiltų abejonių dėl to, kad priimant sprendimus pirmenybė teikiama viešiesiems interesams ir priimami nešališki sprendimai, nori nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus, dėl Tarnyboje Saugos kontrolės skyriaus vedėjo pareigas einančios sutuoktinės Jurgitos Suraučienės tarnybinės veiklos,

kurie gali sukelti interesų konfliktą. Atsakydamas į šį raštą, sveikatos apsaugos ministras pripažino buvus interesų konfliktą ir 2010 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. K-76 įpareigojo pareiškėją nusišalinti (draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant, priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, sukeliančius interesų konfliktą) sprendžiant visus klausimus, susijusius su jo sutuoktinės Jurgitos Suraučienės darbo teisimais santykiais bei vykdoma veikla Tarnyboje. Minėtas funkcijas pavedė atlikti Pauliui Čelkiui, Tarnybos direktoriaus pavaduotojui.

Nurodė, kad VTEK 2010 m. liepos 29 d. protokoliniu nutarimu Nr. IN-109-(1.3) nutarė, kad nėra teisinio pagrindo kvestionuoti išvadoje išdėstytų aplinkybių bei išvados, jog Tarnybos direktorius Vytautas Bakasėnas, pasirašęs 2008 m. lapkričio 4 d. įsakymą dėl vienkartinį priemokų skyrimo Tarnybos darbuotojams (taip pat ir savo sutuoktinei J. Suraučienei) bei priėmęs ir kitų įsakymų, susijusių su jo sutuoktine (dėl komandiruočių, kasmetinių atostogų suteikimo ir kt.), pažeidė Interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 2 punkto bei 11 straipsnio 1 ir 2 dalies nuostatas, todėl papildomo tyrimo nepradėjo. Vadovaujantis VTEK įstatymo 27 straipsnio 3 dalimi, įpareigojančia Komisijos rekomendaciją gavusią valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą svarstyti ir per vieną kalendorinį mėnesį nuo rekomendacijos gavimo dienos informuoti Komisiją apie svarstymo rezultatus, nutarė prašyti iki 2010 m. rugsėjo 6 d. Komisijai pateikti informaciją apie šios rekomendacijos svarstymo rezultatus. Apie priimtą sprendimą sveikatos apsaugos ministrą informavo 2010 m. liepos 30 d. raštu Nr. S-780-(2.5) „Dėl išvadų patikrinimo ir rekomendacijos“. Vykdydama šį pavedimą, Ministerija 2010 m. rugpjūčio 25 d. raštu Nr. 10-(2.60-26)-5483 informavo VTEK, kad visi vadovai, tame tarpe ir pareiškėjas, įpareigoti nusišalinti nuo visų klausimų susijusių su jų artimų giminaičių darbo santykiais bei jų vykdoma veikla, o šias funkcijas pavesta vykdyti kitiems asmenims.

Teismas pabrėžė, kad iš byloje pateiktų įrodymų matyti, kad Ministerija VTEK pavedimu pradėjo pareiškėjo tarnybinės veiklos patikrinimą už 2008-2010 metus, susijusį su sprendimų priėmimu jo sutuoktinės darbo veikloje. Ministerija informavo pareiškėją, kad VTEK pavedė atlikti jo tarnybinės veiklos patikrinimą ir paprašė pateikti dokumentų patvirtintas kopijas dėl J. Suraučienės tarnybos ir darbo eigos. Atlikusi tarnybinį patikrinimą, Ministerija išvadas pateikė VTEK. Pareiškėjas su išvadomis supažindintas nebuvo. Galutinis sprendimas dėl tirto, galimai padaryto pareiškėjo pažeidimo, patvirtinus išvadas VTEK, priimtas nebuvo. Buvo pasitenkinta konstatavimu, kad pareiškėjas nušalintas nuo klausimų žmonos atžvilgiu sprendimo, pradėjus patikrinimą. Remiantis Taisyklių 7 punktu, atsakingas asmuo per 5 darbo dienas nuo įpareigojimo pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą gavimo privalo surašyti pranešimą apie tarnybinį nusižengimą pagal Taisyklių priede nurodytą formą ir su pranešimu pasirašytinai informuoti valstybės tarnautoją, įtariamą padariusį tarnybinį nusižengimą, kad pradėtas šio tarnybinio nusižengimo tyrimas, ir kartu pateikti nurodytam valstybės tarnautojui turimą informaciją apie tarnybinį nusižengimą. Atsižvelgiant į tai, teismas padarė išvadą, kad Ministerijos pareiškėjui pateiktas raštas neatitinka Taisyklėse nustatyto pranešimo apie tarnybinį nusižengimą formos. Minėtame rašte tik informuojama, kad VTEK pavedė atlikti tarnybinį tyrimą, pareiškėjas prašomas pateikti dokumentus, tačiau nenurodoma, kad tyrimas pradėdamas dėl tam tikrų įstatymų nuostatų galimų pažeidimų, nenurodoma, kad pareiškėjas gali pateikti paaiškinimus. Kadangi raštas neatitiko pranešimo apie patikrinimą formos, pareiškėjas netgi nebuvo pasirašytinai supažindintas. Teismas konstatavo, kad nagrinėjamu atveju Ministerija jau net pradėjęje patikrinimo stadijoje pažeidė Taisyklių procedūras – nesuteikė pareiškėjui galimybės pateikti įrodymus ir paaiškinimus dėl galimai padaryto nusižengimo. Teismo vertinimu, ištirti įrodymai patvirtina, kad tarnybinio patikrinimo išvados buvo pateiktos tik VTEK, pareiškėjas su jomis supažindintas nebuvo. Apie padarytą pažeidimą sužinojo tik po beveik dvejų metų, laimėjęs konkursą užimti pareigas kitoje įstaigoje.

Teismas, įvertinęs bylos faktines aplinkybes ir surinktų įrodymų visumą, padarė išvadą, kad skundžiami Ministerijos sprendimai priimti nesilaikant Tarnybinių patikrinimų atlikimo ir tarnybinių nuobaudų skyrimo reikalavimų ir nustatytos tvarkos. Atsižvelgęs į tai, kad pareiškėjas

buvo informuotas, kad yra atliekamas tarnybinis patikrinimas, pats pareiškėjas pripažino, kad jo veiksmai sudarė prielaidas abejoti priimamų sprendimų objektyvumu, todėl teismas padarė išvadą, kad nesavalaikis informavimas apie priimtą sprendimą, patikrinimo išvadas nepaneigia nustatytų faktinių aplinkybių dėl Interesų derinimo įstatymo reikalavimų pažeidimo. Remdamasis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, nurodė, jog pripažinus, kad faktinės aplinkybės nustatytos teisingai, naikinti ginčijamus aktus dėl procedūrų, kuriuos neįtakėjo tyrimo rezultatai, pažeidimo, teismas nelaiko galimu. Todėl pareiškėjo skundo netenkino.

Atskirai pažymėjo, kad Interesų derinimo įstatymo 15 straipsnis nustato, kad valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka pripažinti pažeidusiais šio įstatymo reikalavimus, vienus metus nuo pažeidimo paaikšėjimo dienos negali būti skatinami, skiriami į aukštesnes pareigas, o tarnybos santykiams pasibaigus bet kuriais pagrindais, trejus metus nuo pažeidimo paaikšėjimo dienos negali būti priimami į valstybinę tarnybą. Todėl VMVT sprendimą nepriimti pareiškėjo į konkurso būdu laimėtas pareigas teismas pripažino pagrįstu.

III.

Pareiškėjas Vytautas Bakasėnas (toliau – ir apeliantas) pateikė apeliacinį skundą (II t. b. l. 140-144), kuriuo prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. birželio 28 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – pareiškėjo skundą patenkinti.

Apeliacinis skundas grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

1. Pirmosios instancijos teismas, priimdamas ginčijamą sprendimą netinkamai aiškino ir taikė teisės normas, reguliuojančias viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje, priėmimo į valstybės tarnybą tarnybinių patikrinimų atlikimo klausimus. Teismas sprendimu pripažino, kad ginčijami Ministerijos sprendimai buvo priimti nesilaikant Tarnybinių patikrinimų atlikimo ir tarnybinių nuobaudų skyrimo reikalavimų ir nustatytos tvarkos bei pažeidžiant Taisyklėse numatytas procedūras. Tokiu būdu teismas pažeidė Administracinių bylų teisenos įstatymo 89 str. 1 d. 3 p., kadangi skundžiamas aktas turi būti panaikintas, jeigu jis yra neteisėtas dėl to, kad jį priimant buvo pažeistos pagrindinės procedūros (nesudaryta komisija, neįteiktas pranešimas, nepaprašyta pasiaiškinimo, sprendimas priimtas nesant komisijos išvados, su sprendimu, sukėlusiu apeliantui baudžiamojo poveikio priemonei tolygias pasekmes buvo supažindintas po dviejų metų).

2. Teismo nurodyti pažeidimai (įsakymai sutuoktinę siųsti į komandiruotę, skirti pavedimus, tvirtinti norminius teisės aktus, susijusius su sutuoktinės pareigų vykdymu), yra susiję ne su asmeninės naudos siekimu, bet su pareiginių funkcijų vykdymu, kadangi visais atvejais priimant šiuos sprendimus buvo apelianto sutuoktinės tiesioginio vadovo motyvuotas siūlymas ir (ar) pritarimas, tad savo esme analogiški sprendimai būtų buvę priimti ir tuo atveju, jei sprendimus būtų priėmęs jo pavaduotojas Paulius Čelkis.

3. Teismas nepagrįstai nevertino galimai padarytų pažeidimų ir apelianto atžvilgiu taikyto apribojimo proporcingumo. Apelianto nuomone, aplinkybė, jog apeliantui už nustatytą pažeidimą nebuvo taikyta tarnybinė nuobauda, jos taikyti nereikalavo ir pagal įstatymą tokią teisę turinti VTEK, jis buvo paliktas dirbti tose pačiose pareigose, įrodo priimto ginčijamo sprendimo ir jo teisinių pasekmių neproporcingumą. Priimtas sprendimas apeliantui sukėlė itin sunkias teises pasekmes – negalėjimą trejus metus užimti kitų pareigų valstybinėje tarnyboje, nors buvo paliktas dirbti pareigose, kurias einant ir buvo konstatuotas pažeidimas.

4. Nesutinka su apelianto argumentais, kad atsakovas VMVT pareiškėjo atžvilgiu netinkamai taikė ir aiškino Interesų derinimo įstatymo 15 straipsnio nuostatas. Pažymi, kad pagal ginčijamo sprendimo priėmimo metu galiojusią Interesų derinimo įstatymo 15 straipsnio redakciją buvo reikšmingos dvi įstatymo nustatytos sąlygos apribojimo teisėtumui: pirma, asmuo turi būti teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas pažeidusiu Interesų derinimo įstatymą ir antra, tarnybos santykiai turi būti pasibaigę. Tačiau teismas į šiuos apelianto argumentus neatsižvelgė. Pažymi, kad už

Ministerijos ir VTEK nustatytą Interesų derinimo įstatymo pažeidimą nebuvo nubaustas jokia tarnybine nuobauda, 2012 m. birželio 30 d. buvo atleistas iš Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos direktoriaus pareigų, atleidimo pagrindas – Valstybės tarnybos įstatymo 44 straipsnio 1 dalies 9 punktas (panaikinus pareigybę), todėl ne tik ginčijamo sprendimo metu, bet ir juo labiau dabar nėra apribojimų, kliudančių jam užimti pareigas valstybinėje tarnyboje.

Atsakovas Vyriausioji tarnybinės etikos komisija atsiliepime į pareiškėjo apeliacinį skundą (II t., b. l. 149-151) nurodo, kad su juo nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą, o pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą.

Nesutikimą su apeliaciniu skundu grindžia šiais pagrindiniais argumentais:

1. Sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, jog pripažinus, kad faktinės aplinkybės nustatytos teisingai, naikinti ginčijamus aktus dėl tyrimo procedūrų pažeidimų, neįtakojusių tyrimo rezultatų, nėra tikslinga. Pažymi, kad VTEK savarankiško tyrimo, numatyto VTEK įstatymo 17 straipsnio 2 punkte ir 26-30 straipsniuose dėl apelianto veiksmų atitikties Interesų derinimo įstatymo nuostatomis, neatliko. Prašomu naikinti VTEK 2010 m. liepos 29 d. posėdžio protokoliniu sprendimu buvo įvertintas ne apelianto elgesys, bet Ministerijos nustatytų faktinių aplinkybių pagrindu priimto sprendimo atitiktis Interesų derinimo įstatymo nuostatomis.

2. Pasikeitus teisiniam reguliavimui apeliantui nebetaikomi apribojimai būti priimtam į pareigas valstybinėje tarnyboje. Taip pat nebėra ginčo dėl apelianto teisės eiti konkurso metu laimėtas Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus pavaduotojo pareigas. 2012 m. birželio 27 d. įsigaliojo Interesų derinimo įstatymo 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 14, 15, 18, 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2012, Nr. 72-3708). Prieš šį pakeitimą galiojusioje Interesų derinimo įstatymo 15 straipsnio redakcijoje buvo nustatyta, kad asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka pripažinti pažeidusiais šio įstatymo reikalavimus, vienus metus nuo pažeidimo paaiškėjimo dienos negali būti skatinami, skiriami į aukštesnes pareigas, o tarnybos santykiams pasibaigus bet kuriais pagrindais, trejus metus nuo pažeidimo paaiškėjimo dienos negali būti priimami į valstybinę tarnybą. Atsižvelgiant į tai, kad apeliantas Ministerijos atlikto tyrimo metu buvo pripažintas pažeidęs Interesų derinimo įstatymo reikalavimus 2010 m. ir nebuvo už tai atleistas iš pareigų, apeliantui nebėra taikomi apribojimai įsidarbinti valstybinėje tarnyboje, taip pat praėjęs ir vienerių metų apribojimas būti priimtam į aukštesnes pareigas.

Atsakovas Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsiliepime į apelianto apeliacinį skundą (II t., b. l. 155-160) nurodo, kad su juo nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą, o pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą.

Nesutikimą su apeliaciniu skundu grindžia šiais pagrindiniais argumentais:

1. Nesutinka su apelianto teiginiais, kad apelianto priimti ginčijami įsakymai yra susiję ne su asmeninės naudos siekimu, bet su pareiginių funkcijų vykdymu, kadangi tai prieštarauja Interesų derinimo įstatymo 2 straipsnio 4 dalies nuostatomis. Pažymi, kad be kita ko, Interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 2 punktas nesieja viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje pažeidimo su gautos asmeninės naudos dydžiu ar tai, kiek kartų asmuo pažeidė šio įstatymo nuostatas.

2. Nepagrįstais laikytini apelianto argumentai, kad už nustatytą pažeidimą jam nebuvo taikyta tarnybinių nuobauda, apeliantas buvo paliktas dirbti tose pačiose pareigose, o tai įrodo priimto ginčijamo sprendimo ir jo teisinių pasekmių neproporcingumą. Pažymi, kad Interesų derinimo įstatymo reikalavimų pažeidimas laikomas šiurkščiu tarnybiniu nusizengimu, kadangi pažeidus Interesų derinimo įstatymą nusizengiama valstybės tarnautojo pareigoms, valstybės tarnautojo veiklos etikos principams (Valstybės tarnybos įstatymo 29 straipsnis, Valstybės tarnautojų veiklos etikos taisyklių 4 punktas). Ministerija 2010 m. gegužės 31 d. išvadoje (2010 m. birželio 30 d. raštu patikslinta) nustatė, kad apeliantas pažeidė Interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 2 punkto ir 11 straipsnio 1 ir 2 dalies reikalavimus. 2010 m. liepos 29 d. VTEK, atsižvelgiant į Ministerijos pateiktą informaciją nutarė, kad nėra teisinio pagrindo kvestionuoti Ministerijos išvadoje išdėstytą aplinkybių bei išvados, jog apeliantas pažeidė minėto įstatymo 3 straipsnio 2 punkto ir 11 straipsnio

1 ir 2 dalies nuostatas, bei nutarė papildomo tyrimo nepradėti. Todėl pasibaigus apelianto tarnybos santykiams bet kuriais pagrindais, jam turėjo būti taikomas aukščiau minėtas Interesų derinimo įstatymo 15 straipsnyje nustatytas draudimas, taigi, net ir laimėjęs konkursą apeliantas negalėjo tam tikrą laiką užimti atitinkamų pareigų.

3. Apeliantas nepagrįstai teigia, kad VMVT netinkamai aiškino Interesų derinimo įstatymo 15 straipsnį ir jį taikė. Pažymi, kad apelianto nurodytoje administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-667/2009 Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2009 m. gruodžio 30 d. nutartyje faktinės aplinkybės nėra tapačios šios bylos faktinėms aplinkybėms, kadangi minėtoje byloje buvo vertinama, ar VTEK 2008 m. balandžio 10 d. sprendimo Nr. KS-25 priėmimo metu apeliantas priklausė Interesų derinimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje nustatytai asmenų grupei. Be to, pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad remiantis Interesų derinimo įstatymo 15 straipsniu, sužinojus, kad apeliantas pažeidė įstatymą, pagrįstai buvo priimtas ginčijamas VMVT direktoriaus sprendimas nepriimti apelianto į konkurso būdu laimėtas Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus pavaduotojo pareigas.

Atsakovas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija atsiliepime į pareiškėjo apeliacinį skundą (II t., b. l. 162-1660) nurodo, kad su juo nesutinka ir prašo jį atmesti kaip nepagrįstą, o pirmosios instancijos teismo sprendimą palikti nepakeistą. Iš esmės pakartojo atsiliepime į pareiškėjo skundą pirmosios instancijos teismui pateiktą poziciją.

Nesutikimą su apeliaciniu skundu grindžia tuo, kad byloje esantys dokumentai patvirtina, kad apeliantas, kaip Tarnybos vadovas sprendė faktiškai visus tarnybinius klausimus savo sutuoktinės atžvilgiu. Todėl laiko nepagrįstu apelianto reikalavimą pripažinti priimtus sprendimus negaliojančiais dėl to, kad buvo pažeistos pagrindinės procedūros, turėjusios užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą. Pabrėžia, kad pareiškėjas buvo informuotas apie atliekamą tarnybinių patikrinimų, pats pareiškėjas pripažino, kad jo veiksmai sudarė prielaidas abejoti priimamų sprendimų objektyvumu, t. y. pareiškėjas žinojo dėl ko vykdomas patikrinimas. Teismas pagrįstai pripažino, kad nagrinėjamoje byloje nėra paneigtos faktinės aplinkybės dėl Interesų derinimo įstatymo reikalavimų pažeidimo, todėl pripažinus, kad faktinės aplinkybės nustatytos teisingai, nėra pagrindo naikinti ginčijamus sprendimus.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

Apeliacinis skundas tenkintinas iš dalies.

Administracinis ginčas kilo dėl to, kad, visu pirma, ginčijamais Ministerijos ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos aktais buvo konstatuota, kad pareiškėjas nevykdė Interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 2 punkto ir pažeidė Interesų derinimo įstatymo 11 straipsnio 1 bei 2 dalis; antra - šių konstatuotų pažeidimų pagrindu pareiškėją buvo atsisakyta priimti į konkurse laimėtas pareigas valstybės tarnyboje.

Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 2 punkte įtvirtinta, kad viešųjų interesų viršenybei užtikrinti asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, privalo teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra. Minėto įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmeniui, dirbančiam valstybinėje tarnyboje, draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą. To paties straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad prieš pradėdant tokio sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą arba pačios procedūros metu asmuo, dirbantis valstybinėje tarnyboje, privalo informuoti savo tiesioginį vadovą ar institucijos vadovo įgaliotą atstovą bei asmenis, kurie kartu dalyvauja sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūroje, apie esamą interesų konfliktą ir

KOPIJA TIKRA

2013

nusišalinti nuo dalyvavimo tolesnėje procedūroje. Institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas gali nepriimti pareikšto nusišalinimo ir įpareigoti asmenį dalyvauti tolesnėje procedūroje.

Pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo jurisprudencijoje formuojama pozicija, kad Interesų derinimo įstatymo 3 straipsnio 2 punkte numatyto pažeidimo kvalifikavimui pakanka nustatyti, jog priimant sprendimą pareiškėjas nepasielgė taip, kad nekiltų abejonių, jog egzistuoja interesų konfliktas. Konfliktą kelia asmens dirbančio valstybės tarnyboje galimas šališkumas priimant sprendimus, jo teigiamas ar neigiamas nusistatymas. Todėl valstybės tarnautojas priimdamas sprendimus privalo vengti net šališkumo regimybės. Toks teisės aiškinimas grindžiamas Interesų derinimo įstatymo 1 straipsnyje įtvirtinta šio įstatymo paskirtimi, kuria siekiama įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2011 m. lapkričio 28 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-3154/2011).

Taip pat Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra ne kartą pažymėjęs, kad Interesų derinimo įstatymas savo esme yra prevencinis. Tai reiškia, kad Interesų derinimo įstatymo pažeidimui konstatuoti nėra būtina nustatyti, jog pareiškėjas savo privačius interesus realizavo viešųjų interesų sąskaita, užtenka to, kad jis nesiėmė įstatyme numatytų priemonių viešųjų ir privačių interesų konfliktui savo veikloje išvengti, t. y. neįvykdė Interesų derinimo įstatymo 11 straipsnyje įtvirtintos pareigos nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus, kurie sukelia interesų konfliktą (pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2007 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁴-844/2007).

Byloje nustatyta, kad pareiškėjas, būdamas Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos direktoriumi, priėmė įsakymus ir dalyvavo priimant sprendimus įvairiais tarnybinės veiklos klausimais savo sutuoktinės atžvilgiu (t. y. dėl atostogų suteikimo, vienkartinės piniginės išmokos skyrimo, kartu su kitais darbuotojais komandiravo į kitą miestą, leidimo naudotis tarnybiniu automobiliu, vykti į kvalifikacijos tobulinimosi kursus Vokietijoje bei komandiruotės išlaidų apmokėjimo, išnuomoto ne konkurso būdu tarnybinio automobilio, pritarimo sutuoktinę perkelti į aukštesnes pareigas ir kt.; I t., b. l. 29, 41, 44, 49, 50, 54, 22-60). Todėl teisėjų kolegija sutinka su pirmosios instancijos teismo išvada, kad atlikdamas nurodytus veiksmus pareiškėjas sukėlė viešųjų ir privačių interesų konfliktą ir ši situacija atitinka Interesų derinimo įstatymo 2 straipsnyje įtvirtintą interesų konflikto apibrėžimą.

Pareiškėjo apeliaciniame skunde išdėstyti teiginiai, kad pareiškėjo priimti įsakymai (sutuoktinę siųsti į komandiruotę, skirti pavedimus, tvirtinti norminius teisės aktus, susijusius su sutuoktinės pareigų vykdymu), yra susiję ne su asmeninės naudos siekimu, bet su pareiginių funkcijų vykdymu, kadangi visais atvejais priimant šiuos sprendimus buvo apelianto sutuoktinės tiesioginio vadovo motyvuotas siūlymas ir pritarimas, yra tik pareiškėjo subjektyvus situacijos vertinimas ir teismui pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 57 straipsnio 6 dalį yra neprivalomas. Taip pat, įvertinus pareiškėjo ginčo laikotarpiu užimtas vadovo pareigas ir Interesų derinimo įstatymo prevencinį pobūdį, atmetami pareiškėjo argumentai dėl padaryto pažeidimo formalumo, nesukėlusio jokių pasekmių ir niekaip neįtakojusio sprendimo priėmimo. Pažymėtina, kad Interesų derinimo įstatymo 11 straipsnio 1 ir 2 dalyse asmenims, dirbantiems valstybinėje tarnyboje, yra numatytos konkrečios pareigos (t. y. nusišalinti nuo sprendimų, susijusių su jo sutuoktinės darbo eiga, priėmimo arba informuoti tiesioginį savo vadovą ir vadovautis jo nurodymais), kurių pareiškėjas nagrinėjamu atveju neįvykdė.

Apeliacinis skundas grindžiamas ir tuo, kad pareiškėjas negali būti laikomu pažeidęs nurodytas Interesų derinimo įstatymo nuostatas, kadangi Ministerija pažeidė nustatytą procedūrą ir tinkamai pareiškėjo neinformavo nei apie jo atžvilgiu pradėtą tarnybinį patikrinimą, nei apie pabaigus tyrimą padarytas išvadas.

Pirmosios instancijos teismas pripažino pareiškėjo argumentus dėl Tarnybinių patikrinimų atlikimo ir tarnybinių nuobaudų skyrimo reikalavimų ir nustatytos tvarkos nesilaikymo, tačiau atsižvelgęs į nustatytas faktines aplinkybes, padarė išvadą, kad nesavalaikis informavimas apie priimtą sprendimą ir patikrinimo išvadas nepaneigia nustatytų faktinių aplinkybių dėl Interesų

KOPIJA TIKRA

derinimo įstatymo reikalavimų pažeidimo. Su šia pirmosios instancijos teismo išvada teisėjų kolegija sutinka.

Pažymėtina, kad pareiškėjas 2010 m. gegužės 6 d. raštu Nr. 10-(2.60-26)-2858 (I t., b. l. 20) buvo informuotas, kad yra atliekamas tarnybinis patikrinimas, be to, pats rašto turinys atskleidžia, kad tarnybinis veiklos patikrinimas pradėtas dėl „<...> jo veiklos 2008-2010 metais priimant sprendimus, susijusius su jo sutuoktinės Jurgitos Suraučienės darbo eiga jo vadovaujamoje įstaigoje.“ Be to, skunde teismui pareiškėjas pats pripažino, kad ryšium su jo atžvilgiu atliekamu tyrimu ir siekdamas išvengti interesų konflikto, pareiškėjas pats informavo Sveikatos apsaugos ministrą apie nusišalinimą nuo sprendimų, susijusių su jo sutuoktine, priėmimo (I t., b. l. 61). Taip pat teisėjų kolegija atkreipia dėmesį, kad pripažinus buvus interesų konfliktą, 2010 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. K-76 Ministerija įpareigojo pareiškėją nusišalinti (draudžiama dalyvauti rengiant, svarstant, priimant sprendimus arba kitaip paveikti sprendimus, sukeliančius interesų konfliktą) sprendžiant visus klausimus, susijusius su jo sutuoktinės Jurgitos Suraučienės darbo teisiniais santykiais bei vykdoma veikla Tarnyboje. Todėl nepagrįstais laikytini apelianto argumentai, kad jis nežinojo, dėl kokių veiksmų atlikimo vyko tyrimas.

Ginčijamais Ministerijos ir VTEK sprendimais pareiškėjo veiksmai yra tinkamai kvalifikuoti, o netinkamas pareiškėjo informavimas apie priimtą sprendimą, patikrinimo išvadas bei procedūrinių taisyklių nesilaikymas šiuo konkrečiu atveju nėra esminiu procesiniu pažeidimu, paneigiančiu skundžiamų sprendimų pagrįstumą. Atsižvelgiant į tai, teisėjų kolegija sprendžia, kad pirmosios instancijos teismas tinkamai nustatė ir įvertino reikšmingas bylos aplinkybes ir padarė teisingą išvadą, kad nėra pagrindo panaikinti skundžiamų Ministerijos 2010 m. gegužės 31 d. rašto Nr. 10-(2.60-26)-3482, Ministerijos 2010 m. birželio 30 d. rašto Nr. 10-(2.60-26)-4254 ir VTEK 2010 m. liepos 29 d. protokolinio sprendimo Nr. IN-109-(1.3), kadangi jie laikytini teisėtais ir pagrįstais.

Pareiškėjas apeliaciniame skunde taip pat teigia, kad atsakovas Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba netinkamai aiškino Interesų derinimo įstatymo 15 straipsnio nuostatas, todėl nepagrįstai 2012 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. B1-82 atsisakė priimti pareiškėją į konkurso būdu laimėtas Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus pavaduotojo pareigas.

Pažymėtina, kad ginčo metu galiojusi Interesų derinimo įstatymo 15 straipsnio redakcija (Žin., 2008 m. rugpjūčio 18 d. Nr. X-1667) numatė, jog valstybinėje tarnyboje dirbantys asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka pripažinti pažeidusiais šio įstatymo reikalavimus, vienus metus nuo pažeidimo paaiškėjimo dienos negali būti skatinami, skiriami į aukštesnes pareigas, o tarnybos santykiams pasibaigus bet kuriais pagrindais, trejus metus nuo pažeidimo paaiškėjimo dienos negali būti priimami į valstybinę tarnybą.

Pareiškėjas dalyvavimo konkurse į Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus pavaduotojo pareigas metu buvo valstybės tarnautojas, todėl jam negali būti taikomi trejų metų apribojimai, skirti asmenims, pirmą kartą arba po atleidimo iš tarnybos siekiantiems būti priimtais į valstybės tarnybą. Atsižvelgiant į tai, kad naujosios pareigos yra aukštesnės nei iki tol pareiškėjo užimtos, tokio konkurso laimėjimas Interesų derinimo įstatymo prasme turi būti traktuojamas kaip skyrimas į aukštesnes pareigas ir jam gali būti taikomi tik skyrimui į aukštesnes pareigas ar skatinimui taikytini apribojimai.

Ministerijos atlikto tyrimo metu pareiškėjas buvo pripažintas pažeidęs Interesų derinimo įstatymo reikalavimus 2010 m. birželio 30 d. (pažeidimo paaiškėjimo diena) ir nebuvo už tai atleistas iš pareigų. 2011 m. gruodžio 21 d., kai pareiškėjas dalyvavo konkurse į Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus pavaduotojo pareigas, vienerių metų apribojimas būti priimtam į aukštesnes pareigas jau buvo pasibaigęs. Įvertinusi tai, teisėjų kolegija daro išvadą, kad pareiškėjui negalėjo būti taikomi minėtas apribojimas įsidarbinti valstybinėje tarnyboje. Todėl teisėjų kolegija sutinka su pareiškėjo argumentais, kad atsakovo VMVT įsakymas nepriimti pareiškėjo į konkurso būdu laimėtas pareigas yra nepagrįstas ir neteisėtas. Pirmosios instancijos teismas netinkamai aiškino Interesų derinimo įstatymo 15 straipsnio nuostatas, todėl

teismo sprendimas keistinas LR ABTĮ 143 straipsnio pagrindu ir ši pareiškėjo skundo reikalavimų dalis tenkintina.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad skundžiamas atsakovo VMVT 2012 m. sausio 30 d. įsakymas Nr. B1-82 „Dėl Vytauto Bakasėno nepriėmimo į valstybės tarnybą“ yra naikintinas, o atsakovas VMVT įpareigotinas priimti pareiškėją į konkurse laimėtas Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus pavaduotojo pareigas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 140 straipsnio 1 dalies 2 punktu, teisėjų kolegija

n u t a r i a:

pareiškėjo Vytauto Bakasėno apeliacinį skundą tenkinti iš dalies.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. birželio 28 d. sprendimą pakeisti.


Panaikinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2012 m. sausio 30 d. įsakymą Nr. B1-82 „Dėl Vytauto Bakasėno nepriėmimo į valstybės tarnybą“ ir įpareigoti Valstybinę maisto ir veterinarijos tarnybą priimti pareiškėją Vytautą Bakasėną į konkurse laimėtas Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto direktoriaus pavaduotojo pareigas.

Likusią Vilniaus apygardos administracinio teismo 2012 m. birželio 28 d. sprendimo dalį palikti nepakeistą.

Nutartis neskundžiama.

Teisėjai

 Ramūnas Gadliauskas

 Veslava Ruskan

 Arūnas Sutkevičius

UAB „HOPPENBERG“
Veistinės veislės

Vilniaus apygardos administracinis teismas
Vilniaus Hopenbergas



